N°. 46. 1850.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 9 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6en Junij.

Terwijl de gematigde meerderheid door de verandering in de kieswet eene gewigtige zege heeft behaald, en er op aandringt op den ingeslagen weg voort te treden, heeft het bewind, naar het oordeel van velen, een groote onbandigheid begaan met eene wets-voordragt aan te bieden, tot vermeerdering der representatiegelden van den Voorzitter tot drie millioen franken. Men erkent, dat de civiele lijst, ten bedrage van 600,000 franken, te gering is, doch eene zoo plotselinge vermeerdering, en wel in het tegenwoordige oogenblik, is ten onpasse geacht en het bewind heeft, wat de wijs van behandeling betreft, al dadelijk eene nederlaag geleden; de voordragt zal, op aanhouden van de Bergpartij, den gewonen loop door de afdeelingen nemen.

Eergisteren zijn de discussiën over het ontwerp nopens het zegel van handelspapier voortgezet en gisteren ten einde gebragt; het ontwerp is nu definitief met 413 tegen 173 stemmen goedgekeurd, nadat de bepaling daaruit was geligt, dat bij het overbrengen van fondsen eene belasting van 1 centime per franc rente zou worden geheven.

Heden heeft de wetgevende kamer zich beziggehouden met de discussie van het wetsontwerp strekkende om de wet van 18 Junij 1849, houdende verbod van de clubs, met verdere uitbreiding tot de kiesvereenigingen, tot den 22sten Junij 1851 te prorogeren. Nadat de vergadering de behandeling van het ontwerp met 422 tegen 189 stemmen urgent had verklaard, zijn achtervolgelijk de artikelen, en eindelijk de geheele wet met 469 tegen 191 stemmen aangenomen. De tegenstand der bergpartij is veel minder geweest dan men had kunnen verwachten; de hoofdleiders zelve hebben niet eens het woord gevoerd, als zagen zij het wanhopige hunner pogingen in, en hebben aan hunne minder bekende vrienden de bestrijding [illegible] eens noodig geacht hebben te antwoorden.

— Men verzekert, dat nog veel moeite gedaan is om den President het indienen van het ontwerp tot verhooging van zijn inkomen af te raden, doch te vergeefs. De heer *Vieillard* heeft zich gisteren met dat doel nog herhaalde malen uit de vergaderzaal naar het Elysée begeven, maar niets baatte; de President ziet zich tot dezen stap gedrongen, daar zijne schulden, naar men zegt, reeds het cijfer van 1,500,000 franks hebben bereikt.

— Door den generaal *de Grammont* is thans het voorstel ingediend, om den zetel van de zittingen der vergadering en het verblijf van den President der Republiek den 1 October aanstaande naar Versailles over te brengen. De commissie der vergadering, aan wie het voorstel ter onderzoek was gegeven, heeft met 12 stemmen tegen 11 zich voor het in overweging nemen verklaard, zoodat het voorstel in openbare vergadering zal behandeld worden.

— Men spreekt van het indienen van een ontwerp van wet, waarbij alle beraadslaging over socialistische leerstellingen en het gebruik van den naam socialist, verboden zouden worden.

— De heer *de Girardin* is vrijgesproken en de heer *Plon*, de drukker van het dagblad *la Presse*, tot 3000 francs boeten veroordeeld, wegens het verspreiden van gedrukte verzoekschriften, niet met den naam van den drukker voorzien.

— De minister van finantiën schijnt te denken aan eene conversie der 5 in $4^1/_2$ pCts. fondsen.

— Men heeft thans een' aanvang gemaakt met het opnemen der straatsteenen op de Boulevard St. Denis, ten einde daar een Mac-Adam-plaveisel te maken. Lang heeft men geaarzeld, of men dat werk al dan niet zou laten verrigten, maar wil het thans met zooveel spoed doorzetten, dat al de Boulevards van de Bastille tot de Magdalena-kerk en de voorstad St. Antoine vóór de maand Reptember geheel zijn gemacadamiseerd.

— De Algerijnsche *Moniteur* van 25 Mei doet verslag van een ernstig gevecht, den 21sten dier maand tusschen eene Fransche kolonne onder den generaal *de Barral* en de Kabijlen in de omstreeken van Sétif en Bugia voorgevallen, waarin laatsgenoemden, na een hevigen tegenstand geboden te hebben, verslagen waren, terwijl aan de Fransche zijde de genoemde generaal gesneuveld was.

— De allocutie, die de Paus den 20sten Mei te Rome in het geheime consistorie heeft gehouden, — de eerste na zijnen terugkeer in de hoofdstad — is thans openbaar gemaakt. In den aanvang van dat stuk maakt de Paus dankbaar gewag van de Goddelijke bescherming, die in deze moeijelijke tijden, «nu de vorst der duisternis al zijne woede aan den H. Stoel heeft uitgelaten", de kerk heeft staande gehouden, en betuigt in warme bewoordingen zijnen dank aan de Staten, die hem tegen de revolutie ondersteund en zijnen terugkeer mogelijk gemaakt hebben: vooreerst aan den Koning der Beide Sicilien, die de edelste gastvrijheid jegens hem betoond heeft, vervolgens aan de dappere Fransche natie, die uit een militair oogpunt de gewigtigste diensten heeft bewezen, aan den Keizer van Oostenrijk en aan de Koningin van Spanje. Ook de nietkatholijken Staten hebben eenig deel aan deze dankbetuigingen. In het tweede gedeelte der rede wordt vervolgens geklaagd over den voortdurenden nood der kerk, «over dien afschuwelijken en onverbiddelijken oorlog tusschen licht en duisternis, tusschen waarheid en dwaling, tusschen deugd en ondeugd, tusschen Belial en Christus", over het ongeloof en de onbandigheid van het tegenwoordig geslacht, de verleiding der jeugd, de weêrspannigheid tegen alle goddelijke en menschelijke regten. Als eene reden van troost en bemoediging in dezen wordt wel is waar van de laatste door de Oostenrijksche regering ten gunste der katholijke kerk genomen maatregelen gewaagd, maar daarentegen diep leedwezen betuigd over de gebeurtenissen in Sardinie en over de gevaren waardoor de kerk in Belgie [door de wet op het onderwijs] bedreigd wordt. Ten slotte wordt de geestelijkheid vermaand om in deze dagen meer dan ooit ijverig te zijn in getrouwe pligtsbetrachting.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 58,40; 5 pCt. 94,30; Nap. renten 97,50; Rom. L. 78.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Junij.

Pruissen, zegt men, wil aan de handelingen van het Frankforter Congres alleen onder deze voorwaarde deel nemen, dat Oostenrijk en de overige buiten de Unie gebleven Staten die Unie erkennen zullen, en dat het Voorzitterschap van den Bond, zoowel later als reeds bij het Congres zelf, bij afwisseling door Pruissen en Oostenrijk zal worden bekleed.

Voor Pruissen is de generaal *von Radowitz* tot lid van het Vorstencollegie en de heer *von Sydow* tot zijn plaatsvervanger benoemd. Denkelijk zal ook de heer *von Lepel* daaraan deel verkrijgen.

— Naar luid van berigten uit Warschauw van den 3den dezer, hadden Z. M. de Keizer van Rusland en Z. K. H. de Grootvorst-troonopvolger den vorigen dag die stad weder verlaten om naar St. Petersburg terug te keeren. De beide Pruissische Prinsen, die den Keizer te Warschau bezocht hebben, waren reeds vroeger naar St. Petersburg vertrokken. Ook de Russische gezant te Berlijn, de heer *von Meyendorf*, die naar Warschau ontboden was, is van daar vertrokken, om op zijnen post terug te keeren.

— De Saksische Landdag, volgens de oude kieswet van 1831 gekozen, is tegen 1 Julij bijeengeroepen. De drukpers is onder toezigt der politie gesteld. Het ministerie heeft eene aanspraak aan het Volk en eene kennisgeving doen afkondigen, bij welke de staat van beleg te Dresden wordt opgeheven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van woensdag is ingekomen de navolgende missive van Z. M. den Koning:

» Mijne Heeren!

Het heeft den Almagtigen behaagd, in den namiddag van gisteren tot zich te nemen, Mijn teeder beminden tweeden Zoon, *Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel*, Prins der *Nederlanden*, nog geen zeven jaren bereikt hebbende.

In hem werd een lief en veelbevolend kind aan het ouderlijk hart ontrukt, en door zijn afsterven werd aan geheel Mijn Huis eene smartelijke wonde geslagen.

Doch het is Mijn pligt en Mijn streven in Gods wil eerbiedig te berusten; Hij sterke Mij en de Koningin, Mijne beminde Gemalin, in deze zware beproeving!

Overtuigd van de hartelijke deelneming des Nederlandschen Volks in de ramp, welke Mij en Mijn Huis heeft getroffen, voldoe Ik aan de inspraak van Mijn gemoed, door aan de Vertegenwoordigers der Natie in de eerste plaats kennis te geven van Mijnen diepen rouw.

En hiermede, Mijne Heeren, beveel ik U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 5den Junij 1850.

(*get.*) WILLEM."

Op voorstel des Voorzitters is terstond overgegaan tot het benoemen eener commissie voor het opstellen van een adres van rouwbeklag aan Z. M. den Koning. Tot leden dier commissie zijn door de afdeelingen benoemd de heeren: *Verweij Mejan, Engelen, van Dam van Isselt, van Heemstra* en *Boreel van Hogelanden*. Die commissie is terstond overgegaan tot de vervulling harer taak en haar ontwerp is ten twee ure ter tafel gebragt en vervolgens naar de afdeeling verzonden. De verdere behandeling van dit adres is op morgen ochtend ten tien ure bepaald en tevens besloten dat daarna de beraadslagingen over de kieswet zullen worden voortgezet.

In de zitting van Donderdag is door den Voorzitter kennis gegeven van de vaststelling van het ontwerp-adres van rouwbeklag aan Z. M. den Koning. Dat ontwerp luidt aldus:

Sire!

« 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft met diepe smart van Uwe Majesteit mededeeling ontvangen van het overlijden van Uwen teeder-

beminden tweeden Zoon, *Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel* Prins der Nederlanden.

« 2. Wij gevoelen het levendig, dat door het afsterven van dit geliefd en veelbelovend kind aan het ouderhart eene wonde is toegebragt, die nimmer volkomen zal worden geheeld, en dat geheel Uw Koninklijk Huis door dit sterfgeval in rouw is gedompeld.

« 3. Sire, het lief en leed van het Koninklijk Geslacht is ook het onze, is dat van de Natie, die wij vertegenwoordigen. Ons hart dringt ons dan ook, bij zulk een treffende ramp, innige deelneming uit te spreken in Uwe regtmatige droefenis en in die der zwaarbeproefde Moeder, onze geliefde Koningin.

« 4. Wij bidden God, dat Hij U, Sire, en Uwe geëerbiedigde Gemalin den eenigen troost schenke, die bij groote huisselijke rampen balsem kan gieten in het bloedende hart. Tevens smeeken wij den Algoede, dat Hij U en Haar in het voorspoedig opwassen van Uwen eenig overgebleven Zoon en in de trouw en het welzijn eener Natie, sedert eeuwen zoo naauw aan Uw Doorluchtig Stamhuis verknocht, eenige vergoeding moge geven voor het thans geleden, onherstelbaar verlies. »

Aan de orde gesteld, wordt het adres zonder beraadslaging en met *algemeene* stemmen (61) *aangenomen*. Het zal aan Z. M. worden aangeboden door de commissie, belast geweest met de opstelling, waarbij nog gevoegd worden de heeren *van Nispen van Sevenaer*, *van Naamen* en *van Doorn*, en zal de Voorzitter zich aan het hoofd dier commissie stellen.

Daarna zijn de discussien over de kieswet voortgezet. Eerst heeft de heer *Zylker* zich, bij wijze van personeel feit, beklaagd over de wijs, waarop de heer *Groen van Prinsterer* eergisteren zijn' persoon en beginselen had aangevallen en de door hem geschreven brochure tot een onderwerp van bitteren spot had gemaakt. De heer *Groen van Prinsterer* heeft daarop geantwoord en gezegd, dat hij niet den persoon, maar de theorie had aangevallen, ontwikkeld in de brochure, getiteld: *Volks Souvereiniteit en census.*

De discussiën worden hervat.

De heer *Duymaer van Twist* vereenigt zich met de wet, behalve met de verdeeling van het Rijk, zonder inachtneming der provinciale grenzen. Hij zal evenwel de wet aannemen, omdat het gevaar eener verwerping veel zwaarder bij hem weegt.

De heer *Dommer van Poldersveldt* is voor de urgentie, omdat wij zoo spoedig mogelijk uit den provisionelen toestand moeten geraken. Hij komt echter met kracht op tegen het beginsel der verdeeling, zoo als die daar ligt. Hij hoopt, dat dit gedeelte der wet veranderd zal worden bij amendement; hij zal elk amendement daartoe ondersteunen.

De heer *van Dam van Isselt* komt mede op tegen de verdeeling, met wegneming der provinciale grenzen. Hij ontwikkelt de noodzakelijkheid van een' goed geleiden provincialen geest en schetst de gevaren, welke zijn te wachten uit de dooreenmenging van zoovele verschillende bestanddeelen der bevolking als hier plaats heeft. Spreker beantwoordt ook den heer *Groen*. Hij is een innig voorstander der constitutionele Monarchy en heeft een afschuw van volks-souvereiniteit; maar de tijden der Regering bij de gratie Gods zijn voor bij.

De heer *van Naamen* wenscht gaarne den onzekeren toestand, waarin men verkeert, te doen ophouden, doch kan zich met de voordragt niet vereenigen, omdat de census hem te laag toeschijnt, vooral met het oog hierop, dat de helft daarvan toereikend wezen zal, als kiezer van het gemeentebestuur op te treden.

De heer *Mutsaers* ontwikkelt in 't breede zijne drie voornaamste bezwaren tegen deze wet: 1°. de indeeling van het Rijk met overschrijding der provinciale grenzen; 2°. het stelsel der groote districten; 3°. den census, getoetst aan de vermoedelijke uitkomsten. Die bezwaren wegen bij hem zóó zeer, dat hij daarover niet kan heen stappen of zijne overtuiging ten offer brengen aan een' kunstmatigen oogenblikkelijken drang en spoed, ten einde eenige weken vroeger eene kieswet te hebben. Hij *kan* die wet, wier beginselen hij zoo zeer afkeurt, niet goedkeuren, om dat hij niet *mag*.

De heer *Schooneveld* zou zich over 't algemeen met de wet, zoo als ze daar ligt, wel kunnen vereenigen, behalve met de wegneming der provinciale grenzen; hij vraagt evenwel eenige ophelderingen. Het uitstel der kieswet komt hem evenwel moeijelijker voor dan zijn bezwaar; en, zonder zich nu al bepaald *voor* de wet te verklaren, geloofd hij meer geneigd te zijn tot aanneming dan tot onderwerping.

De heer *Boxman* heeft mede groote bezwaren tegen het stelsel der wet; hij gelooft, dat theoretisch goed, maar practisch tot vele ongelegenheden aanleiding zal geven. Hij zal gaarne verbeteringen bij amendement aannemen, maar in allen gevalle zich met de wet vereenigen, uithoofde van den drang der omstandigheden en de noodzakelijkheid, om uit den provisionelen toestand te geraken.

De heer *van Voorst* motiveert de redenen, waarom hij aan het ontwerp zijne goedkeurende stem zal hechten; ook hij heeft en deelt vele der door door anderen geopperde bedenkingen, maar de noodzakelijkheid, om eindelijk uit den provisionelen toestand te geraken, zal hem over die bezwaren doen heen stappen. — Hij wenscht, dat de wet met groote meerderheid worde aangenomen.

Gisteren zijn in de Tweede Kamer der Staten-Generaal de beraadslagingen over de kieswet voortgezet.

De heer *Costerus* zal voor de wet stemmen, wel niet met geestdrift, maar toch met kalmte.

De heer *Lotsy* zal insgelijks vóór de wet stemmen, vooral om den drang der omstandigheden, en ook omdat de wet op zichzelve veel goeds bevat. Vooral is zijne rede gewijd aan de verdediging van de leden der vorige Kamer, en die vroeger tegen de regtstreeksche verkiezingen waren, en die van inconsequentie beschuldigd zijn.

De heer *van Heloma* heeft geene zoo overwigtige bezwaren, dat hij daarom de wet zou moeten afstemmen; overigens is zij bij amendement te verdedigen.

De heer *van Hall* beantwoordt in het breede de redevoeringen door den heer *Groen* in eene vorige zitting gebezigd. Hij blijft bij zijne meening, dat hij nog niet wil zeggen, of hij de wet aannemen of afstemmen zal, maar drukt het den Minister met klem op het hart, of het niet nog mogelijk ware, verandering in de wet te brengen op dat groote punt, hetwelk het hier geldt, de verdeeling der districten, met voorbijziening van de provinciale grenzen. Dat punt blijft zijn grootste bezwaar.

De heer *Donker Curtius* heeft in eene rede, welke ruim anderhalf uur duurde, het ontwerp met kracht bestreden, zoowel in zijnen oorsprong als in zijne uitwerkselen. Hij ontwikkelde de volgende vier punten, die hem tot verwerping van die voordragt noopten: 1°. de algemeene regeling van het kiesregt bij dit ontwerp, zoowel voor de Rijks, als de provinciale en plaatselijke Vertegenwoordiging; 2°. het onvoldoende der middelen, tot handhaving van het kiesregt en het weren der onbevoegden; 3°. de bepaling van den census en de ongrondwettigheid der grondslagen waarop die rust, en 4°. de verdeeling der districten. Hij nam deze gelegenheid ook te baat tot breede verdediging en toelichting van de door het vorige Ministerie ontworpen kieswet.

De heer *van der Linden* beantwoordt voornamelijk de geopperde bezwaren omtrent de veronachtzaming der provinciale grenzen bij de indeeling der kiesdistricten. Hij neemt in de tweede plaats op het verwijt door den heer *Donker Curtius* gedaan, alsof er in deze Kamer bestond eene ministeriële partij *quand même*, welke op blind geloof en onderworpen vertrouwen te werk ging. Hij komt met ernst tegen die allegatie op.

De heer *Wijnaendts* refuteert het gezegde van den heer *Donker Curtius*, omtrent de handelwijze der rapporteurs over de kieswet van het Ministerie *de Kempenaer*.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* bestrijdt mede de meening van den heer *Donker*, omtrent het bestaan van eene ministeriële partij *quand même*, en omtrent het bestaan van eene vereeniging buiten de Kamer, zamengesteld uit de leden van die ministeriële partij, moet de spreker opmerken dat, wanneer de heer *Donker* zich daaromtrent de noodige inlichtingen zou verschaffen, hij tot de overtuiging komen zou, dat die vereeniging, die werkelijk bestaat, tot niets anders strekt dan tot wederkeerige inlichting, zonder eenig gevaar voor het Vaderland.

Dit geeft weder aanleiding tot een antwoord van den heer *Donker*, die het bestaan eener ministeriële partij blijft volhouden, en een weder-antwoord van den heer *van Zuylen.*

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen om te vergaderen op Vrijdag den 14den Junij aanstaande.

— De *Staats-Courant* behelst heden het programma voor de begrafenis van wijlen Z. K. H. Prins *Maurits*, op maandag aanstaande. De personen behoorende tot den optogt naar Delft, zullen zich ten half tien ure des morgens in het paleis vereenigen. De optogt zal bestaan uit een eskadron van het 3de regiment dragonders; een hoffourier en twee rijknechts te paard; de kamerheer-ceremoniemeester, in een koets met twee paarden; de drie ordonnances van Z. M. te paard; de lijkkoets met 6 paarden bespannen; de koninklijke kroon, op een rood fluwelen kussen op de kist; als dragers ter weerszijden drie ordonnancen te voet van Z. M. en 9 onderofficieren van verschillende wapenen, versierd met de medaille van 24 jaren getrouwe dienst; ter regter en linker zijde van de lijkkoets de luit.-generaal chef van 's Konings militaire Huis en de generaal-majoor, kommandant van de reserve-brigade, tevens belast met de functiën van militair gouverneur der residentie, beiden te paard; achter de lijkkoets eene komp. van het regiment grenadiers en jagers, vervolgens eene koets met 4 paarden bespannen, waarin de opperhofmaarschalk en drie grootofficieren; de trein wordt besloten met een eskadron dragonders van het 3de regiment.

Te Delft zullen zich tot ontvangst van het lijk aan de kerk bevinden: twee grootofficieren, mitsgaders het overblijvend dienstdoend Huis des Konings; de predikant *Ruitenschild* benevens de predikanten der Hervormde Gemeente van Delft; de geneesheeren *van Bylandt* en *Vinkhuyzen*; de secretaris van H. M. de Koningin. De trein aan de kerk gekomen zijnde, zullen zich de groot-officieren, 's Konings adjudanten, ordonnance-officieren, de kamerheer-ceremoniemeester, Dr. *Everard*, eerste lijfmedicus des Konings, de hofmaarschalk, de intendant der koninklijke paleizen, de dienstdoende kamerheeren van Z. M., enz., zich twee aan twee in orde scharen, en zal het lijk tot aan den ingang van den grafkelder worden gedragen en aldaar op de lijkbaar geplaatst. De predikant *Ruitenschild*, in 's Konings naam daartoe uitgenoodigd, zal dan eene korte en toepasselijke aanspraak houden, waarna de lijkkist in den grafkelder zal worden nedergelaten; de kist zal vervolgens met het grootzegel van het rijk worden verzegeld door den minister van justitie, in tegenwoordigheid van den secretaris-generaal van dit departement, den luit.-generaal chef van het militaire Huis en den burgemeester van Delft. Na de verzegeling zal de kamerheer-ceremoniemeester voor de lijkbaar boven den ingang van het graf, met luider stem aankondigen dat de plegtige ter aarde bestelling van het stoffelijk overblijfsel van Z. K. H. Prins *Maurits* der Nederlanden volbragt is.

Wegens het overlijden van Z. K. H. Prins *Maurits* zal het Hof den rouw voor vier weken aannemen, gedurende de twee eerste de middelbare en de twee laatste weken de ligte rouw.

— H. M. de Koningin-Moeder en Z. K. H. Prins *Hendrik* zijn Woensdag middag, van Soestdijk, in deze residentie aangekomen, en hebben onmiddellijk een bezoek bij HH. MM. den Koning en de Koningin afgelegd.

— Z. M. heeft de heeren *E.* graaf *van Bylandt* en *C. G. Vinckhuysen*, medicinæ doctoren, die den overleden Prins in zijne ziekte hebben bijgestaan, benoemd tot ridders der orde van de Eikenkroon.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, benevens HD. dochters de Prinsessen *Louisa* en *Maria*, vergezeld van een zeer aanzienlijk gevolg, zullen Zaturdag aanstaande deze residentie verlaten, ten einde zich naar Stokholm te begeven.

— Zijn Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden:

1°. den 2den luitenant der kavallerie jhr. *M. Salvador*, thans op non-activiteit buiten bezwaar der schatkist, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst te verleenen; 2°. den kapitein *P. van Ameiden*, van het 7de regiment infanterie, ingevolge het daartoe door hem gedaan verzoek, het pensioen te verleenen; 3°. den kapitein der 3de klasse *J. Geestenbeek*, aan wien vroeger wegens ziekelijke toestand tijdelijk het tractement van non-activiteit is verleend, weder in active dienst te stellen bij het 7de regiment infanterie, en 4°. te benoemen: bij het departement van Oorlog: tot commies, den adjunct-commies *J. W. A. Naber*; tot adjunct-commies, den 1sten klerk *L. J. L. Deij*.

— Ter oorzake van het overlijden van Z. K. H. Prins *Maurits*, zijn de schouwburgen te 's Hage tot nader order gesloten, en is de wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, die Zaturdag eerstkomende te Rotterdam zou worden gehouden, uitgesteld; ook de vroeger aangekondigde feesten op het Loo zullen vooreerst geen voortgang hebben. Het muzijkfeest te Haarlem zal daarentegen op den bepaalden tijd gehouden worden, evenzoo de maskarade te Leyden, dingsdag aanstaande.

— Tot rector bij het te Gouda op te rigten gymnasium, is door den

raad benoemd de heer *N. J. P. Kapeyne van de Coppello*, praeceptor bij het gymnasium te Nymegen.

— Te Alkmaar is dezer dagen, bij het veranderen van een vloer in een glaspakhuis, in den grond een aarden pot gevonden, inhoudende een gouden keten, wegende 15 Ned. lood, ringen, armbanden en een veertigtal gouden munten, waarschijnlijk uit de 16de of 17de eeuw.

— Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda, van den 3den Junij zijn veroordeeld:

Martina Geijbels, weduwe *Antonie Machielsen*, wonende te Huijbergen, wegens het uitplukken van groene rogge, tot gevangenzetting voor den tijd van drie dagen.

Jan van Tilburg, wonende te Princenhage, wegens mishandeling, onder verzachtende omstandigheden, tot gevangenzetting voor den tijd van tien dagen.

Dingena Goorde en *Maria Goorde*, arbeidsters, wonende onder Etten, wegens diefstal van bandjes, elk tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen.

Adriaan Christoffels en *Jan van Peer*, wonende onder Rucphen, ter zake als voor, elk tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen.

Adriaan van den Elshout, wonende te Oosterhout, ter zake van mishandeling, onder verzachtende omstandigheden, tot gevangenzetting voor den tijd van tien dagen.

Marijn van der Westen, wonende te Breda, reeds meermalen veroordeeld, en *Jan Denisse*, wonende te Princenhage, wegens het afzagen en ontvreemden van boomtakken, de eerste tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand, de tweede van veertien dagen.

Voorts is in hooger beroep bevestigd, het vonnis van het Kantongeregt te Zevenbergen, waarbij *Jan van Beek* en *Adriaan van Beek*, ter zake van het jagen op de sneeuw waren veroordeeld, met verbetering in zooverre, dat de boeten krachtens Art. 55 van het wetboek van strafregt op elk hunner *voor het geheel* te verhalen bij lijfsdwang, krachtens artikel 52 van het wetboek van strafregt zijn uitgesproken.

Uit de keet van *Jan Baseliers* staande aan de Steenbergsche en Roozendaalsche vliet, onder Steenbergen, is sedert 31 Mei jl. vermist:

Een ijzeren pot met ongesoldeerde poot en deksel, een koekenpan, een hangijzer; een spiegel, eene spade, twee ronde tinnen lepels, twee witte aarden kommetjes, een half roggebrood en een paardenlijn.

En in den nacht van den 3den op den 4den Junij jl., zijn door middel van braak uit den kelder van de weduwe *Steven Mies*, bouwvrouwe, op Schijf onder Rucphen, ontvreemd: acht à negen roggebrooden, 3 ℔ boter, een tinnen schotel, een pond ijzer gewigt, en een half pond lood gewigt.

VERSLAG

DER

MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFTIGEN

VERSCHAFFEN VAN WERK,

gevestigd te Breda, *onder de hooge bescherming*

VAN

H. M. MEVROUW DE KONINGINNE-MOEDER

DER

NEDERLANDEN.

Het Bestuur der opgemelde Maatschappij, heeft ter voldoening aan art. 9 der statuten van die Weldadige Inrigting, de eer, aan de hooge begunstigers en verdere geëerde Inschrijvers in het fonds derzelve, het gewone jaarlijksche beknopte Verslag nopens den Staat dier liefdadige Instelling over het 9e boekjaar van het bestaan der bedoelde Maatschappij van 1849—1850, bij dezen aan te bieden; zijnde dat Verslag opgemaakt uit de door den Secretaris-Penningmeester als gewoonlijk bevorens gedane rekening en verantwoording en daartoe betrekkelijke bescheiden, nadat deze in de Vergadering van Heeren Leden van Bestuur van den 4den Junij 1850, waren goedgekeurd geworden, als:

ONTVANG.

1849.		
15 Junij.	Zuiver saldo van vorige rekening.	f 3419.52½
26 October.	Gift van Hare Majesteit Mevrouw de Koninginne-Moeder, Beschermvrouwe.	» 100.—.
5 December.	Gezamenlijk bedrag der jaarlijksche inschrijvingen te dezer stede.	» 889.50.
1850.		
13 Februarij.	Van het te Breda gevestigde Harmonie Gezelschap onder de zinspreuk »*Vlijt en volharding*" $^1/_3$ van de zuivere opbrengst van een Concert *ten voordeele der armen* alhier gegeven, om daarvoor kleedingstukken aan de voor de Maatschappij werkende behoeftigen uit te reiken. .	» 71.65.
26 Id.	Van de Heeren *Broese en Comp.* alhier, een gedeelte van den opbrengst van het Dichtstukje van den ridder *Tollens*, getiteld: *Goeden nacht van de armen aan de rijken.*	» 6.15.
4 Junij.	Wegens aan het Magazijn bestelde, verkochte en geleverde goederen, van 15 Junij 1849, tot heden.	» 10,350.60.
	Totaal. . . .	f 14,837.42½.

UITGAAF.

1849.				
1850.	Aan arbeidsloonen door de behoeftigen alhier verdiend.	f 2,115.85½.		
	De buitengewone uitdeelingen zoo in geld, kaartjes voor soep, brood en turf, welke daarenboven werden gedaan, komen als gevolgen van bijzondere giften, met het doel om te strekken tot premie voor vlijtige en hoogst behoeftige huisgezinnen, alhier voor.	Memorie.		
	Bovendien werden aan de behoeftigen verstrekt de kleedingstukken uit de som van f 71.65 door het *Harmonie-Gezelschap* als boven tot dat einde afgedragen dus f 71.65. Waarbij nog van wege het Bestuur der Maatschappij gedurende het strenge wintersaizoen onderscheidene voorwerpen van kleeding of dekking aan hen werden uitgereikt, ter waarde van . . . . f 210.35.	» 282.00.		
			f 2,397.85½	
	Aan verschillende *alle te dezer Stede* ingekochte, of door handelaren en fabrijkanten, alhier, geleverde grondstoffen ter verwerking enz.		» 8626.50½	
	Aan huur van localen, Lands- en Stedelijke belastingen, assurantie-premiën, vuur, licht, transporten en verdere Magazijnskosten.		» 319.18	
4 Junij.	Aan gemaakte goederen, grondstoffen en gereedschappen in voorraad in het Magazijn volgens daarvan op gemaakten Inventaris, contante penningen in kassa, uitstaande pretentiën, enz. tot zuiver saldo, na afbetaling van alles.		» 3493.88½	
	Totaal. . . .		f 14,837.42½	

RECAPITULATIE

OP VORENSTAANDE REKENING.

Het zuiver saldo van $18^{49}/_{50}$, bedraagt als boven de som van.	f 3,493.88½
Terwijl het slot van $18^{48}/_9$ beliep de hiervoren in ontvang gebragte som van.	» 3,419.52½
Zoodat het batig saldo der Maatschappij in het afgeloopen boekjaar wederom is vermeerderd met de som van.	f 74.36

Het Bestuur dezer, nu reeds gedurende eene reeks van jaren, zoo heilrijk werkende Inrigting mag zich alzoo in eene gelukkige uitkomst ook ditmaal op nieuw verblijden.

In het afgeloopene even hardnekkige als langdurige wintersaizoen mogt hetzelve wederom eene som van circa f 2400.— onder de behoeftigen te dezer plaatse verdeelen, hen daardoor tot werkzaamheid aansporen, de ledigheid met derzelver veelal droevige gevolgen zooveel doenlijk bij hen te keer te gaan, en hen van den bedelstaf behoedende, eene eerlijke bete broods doen verdienen; terwijl bovendien wederom een aantal neringdoende ingezetenen dezer stad door de werking der Maatschappij in hunnen handel konden begunstigd worden.

Op nieuw erkent het opgemelde Bestuur gaarne dezen, allezins voldoenden uitslag voortdurend verschuldigd te zijn aan de krachtdadige medewerking van zoo vele als welke wederom ten deze jare deszelfs pogingen wel geliefden te ondersteunen.

In de eerste plaats zij deswegens warmen dank toegebragt aan Hare Majesteit Mevrouw de Koninginne-Moeder Beschermvrouwe, die onafgebroken voortgaat met het fonds der Maatschappij jaarlijks door Hoogstderzelver echt Koninklijke gift aanzienlijk te gemoet te komen, zoomede aan alle die hooge begunstigers en verdere geëerde Inschrijvers, als welke op deze of andere wijze de goede strekking dezer Inrigting wel willen bevorderlijk blijven.

Het boven bedoelde Bestuur durft wijders het vurig verlangen koesteren om steeds die gewenschte medewerking te mogen blijven ondervinden, opdat hetzelve zich daardoor krachtdadig moge zien aangespoord om de moeijelijke taak waarmede hetzelve zich nu reeds gedurende ruim 9 jaren belastte, voortdurend te blijven torschen en tot den bloei der betrokkene liefdadige Inrigting alle gepaste in haar bereik liggende middelen te blijven aanwenden.

Ter bereiking van dat doel neemt het meergemelde Bestuur dan ook op nieuw de vrijheid om de daarmede verbondene belangen bij dezen aan te bevelen aan alle die daarop op eenigerhande wijze eenigen gunstigen invloed zouden kunnen uitoefenen.

Breda, 5 Junij 1850,

Namens het Bestuur der voorn. Maatschappij,
C. PELS RIJCKEN, Voorzitter,
J. A. van der BURGH, Secr., Penn^r.

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 2 Junij tot en met 8 Junij 1850. 7 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 2 Junij tot en met 8 Junij 1850. 3 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 2 Junij tot en met 8 Junij 1850. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 7 Junij.

TARWE in één doen: 130 ℔ O. bonte Poolsche *f* 280, bij partij.

ROGGE stil: 120 ℔ O. Pruiss. *f* 150, bij gerijf.

GERST wat aangenamer: 113 ℔ Jar. Manh. *f* 133; 104 ℔ N. Vriesche Winter *f* 109.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in één doen: 118 ℔ N. Gordijker *f* 148.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. en Oct. eerstk. 55 1/2 P. vl.; in Nov. eerstk. 55 1/2; in April eerstk. 58 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend: 109 ℔ Riga *f* 250; in veiling 106, 107 ℔ Libau *f* 7 à 7 1/8.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 41; Vlieg. *f* 40; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 33 3/4; 1 Mei eerstk. *f* 34 1/2.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34 1/4; Vlieg. *f* 33 1/4.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 41.

RAAPKOEKEN *f* 52 à 55. — LIJNKOEKEN *f* 6 à 8.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 7. JUNIJ 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe.	van *f*	6,50	tot »	7,25.
Het dito dito Rogge	» »	4,35	» »	4,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »		» »	
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,23 1/2.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Eén dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	*f*	0,00	tot *f*	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3.50.

TWEE HONDERD ELFDE STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

3e Trekking. Nos. 17,409, 2216, ieder *f* 1250; No. 10,140, *f* 1000.
4e [illegible] No. 15,539, *f* 20,000; Nos. 15,894, 15,561, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 56 1/4, 3/8; 3 pCt. 66 1/4, 3/8; 4 pCt. 86 5/8, 7/8, 13/16; Aand. Rijn-spoorw. 90; Holl.-spoorw. 97 1/2; Fr. Oblig. 3 pCt. 47 9/16, 5/8, 9/16; Ex. Oblig. 3 pCt. 53 7/16, 1/2, 9/16; Spanje Ardoins 12 9/16, 5/8; dito van 510 p. st. 12 7/8, 15/16; dito Onbep. St. 12 1/4, 3/8; 3 pCt. 37 1/4, 1/2; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 32 1/4, 9/16, 5/16; Coupons Ardoins 7 3/4, 7/8; Portugez. te Londen 5 pCt. 35 7/8, 36 1/8, 36; dito 4 pCt. 36 7/16, 5/8, 1/2; Rusland 5 pCt. 104 3/4, 7/8; 4 pCt. bij *Hope* 86 3/4; Id. bij *Stieglitz* 86, 1/8; Id. 5de Serie 85 7/8; N. Russen 4 1/2 pCt. 94 7/8; Certif. van Assign. 6 pCt. 64 7/8; Oostenr. Metalliek 5 pCt. 76 5/8, 3/4; Nieuwe 2 1/2 pCt. 41 1/4, 3/8; Nieuwe 5 pCt. 81 3/8, 82, 81 3/4; Weenerbank 67 1/2; Brazilië 89 1/2; Peru 76.

Advertentiën.

J. B. WALLAGH,

CHIRURGICALE EN MECHANIQUE DENTISTE

UIT DE RESIDENTIE *'s GRAVENHAGE*,

Heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij maakt en zet sierlijke MECHANIEKE KUNSTTANDEN van een tot een geheel gebit, met de verzekering dat deze volkomen met de andere in het vermalen der spijzen kunnen wedijveren, en hoegenaamd geen gevoel van pijn bij de inzetting veroorzaken. Tevens worden door hem de ZWARTSTE TANDEN gezuiverd en IVOOR-WIT gemaakt, en worden KIEZEN en TANDEN, in welken staat zij zich ook bevinden, op de behendigste wijze uitgenomen.

Hij belast zich daarenboven met de PLOMBERING van HOLLE KIEZEN, met de *MINERAL SUCCEDANEUM*, of ook in andere manier, terwijl hij zich verder minzaam aanbeveelt in het regeren van KINDER-TANDJES, door welker verwaarloozing somtijds de liefste gezigtjes misvormd worden.

NB. Bij voornoemden is verkrijgbaar alles wat tot ZUIVERING en SIERAAD van MOND en TANDEN dienen kan, als: TAND-TINCTUUR voor Zinkingen en Rhumatieke Tandpijnen, PARELWATER, TAND-OPIAT en TAND-POEDER, en verder wat tot het vak behoort.

Is gelogeerd bij de Heer VERMUNT, in *de Zwaan*, Boschstraat.

NB. Voornoemde DENTISTE komt zich bij niemand aanbevelen, zonder eene schriftelijke of mondelinge uitnoodiging ontvangen te hebben.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te *Breda*. Provincie *Noord-Braband*.

OPENBARE VERPACHTING

VAN

RIJKS-TOLLEN,

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op *Vrijdag den* 14. *Junij* 1850, des voormiddags ten 11 ure, ten overstaan den Heere Mr. FREDERIK REVIXIT VAN NAERSSEN, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, ten Koffijhuize van J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt aldaar, voor den tijd van *Een Jaar en Negen Maanden*, aanvang nemende met 30 *Junij* 1850, te middernacht, onder voorbehoud van nadere goedkeuring *VERPACHTEN:*

De ONTVANGST DER TOLGELDEN aan de navolgende *Barrières*, als:

1°. De TOL No. 2, op den Grooten weg der 1e Klasse No. 8, op den *Haansberg* onder *Gilze*.

2°. » » » 1, op den Grooten weg der 1e Klasse No. 7, aan den *Binnenmoerdijk* onder *Zwaluwe*.

De Voorwaarden, naar welke deze Verpachting zal plaats hebben, liggen ter lezing dagelijks (*uitgenomen des Zondags*), ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*.

BREDA, den 30. Mei 1850. *De Ontvanger voornoemd*, P. SIX.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN

VASTE GOEDEREN,

GELEGEN ONDER

GEERTRUIDENBERG, DUSSEN, DE WERKEN en SLEEUWIJK en ALMKERK.

Op den 8. *Julij* 1850, des namiddags om 3 uur, en volgenden dag, Provisionneel, en 14 dagen daarna Finaal, zal door den Notaris J. P. G. VAN DER MEER, gevestigd te *Raamsdonk*, in het *Huis den Deijl* aldaar, worden VERKOCHT:

Ruim 190 Bunders allerbeste HOOI-, WEI- en BOUWLANDEN, bestaande hoofdzakelijk uit 1 Polder van 100 Bunder, 1 van 20 Bunder, eene BOUWHOEVE van 50 Bunder en andere verschillende Partijen. Alles breeder bij Catalogussen, waarin ook de Voorwaarden van Verkoop voorkomen, omschreven, welke te bekomen zijn zoo ten Kantore van den Notaris als bij de Boekhandelaren BROESE & COMP., te *Breda*; H. LAGERWEIJ, te *Dordrecht*; H. V. VAN GOGH, te *Rotterdam*; C. M. VAN GOGH, te *Amsterdam*; J. B. VAN LOGHEM EN Zn., te *Haarlem*; C. C. VAN DER HOEK, te *Leijden*; A. VAN HOOGSTRATEN EN Zn., te *'s Gravenhage*; J. G. BROESE, te *Utrecht*; en E. LION EN Zn., te *'s Hertogenbosch*; tegen betaling van 30 Centen.

Nadere onderrigting en aanwijzing te bekomen ten Kantore van den Notaris. « Brieven *franco*."

GEWONE VERKOOPZAAL,

Veemarkt, Lett. D, No. 178, *te* BREDA.

PUBLIEKE VERKOOPING op *Donderdag den* 13. *Junij* 1850 *en volgende dag*, van een aanzienlijke partij MEUBILAIRE GOEDEREN, BEDDEGOED, TAPIJTEN, SPIEGELS, KOPER-, TIN-, BLIK- en IJZERWERK, PORSELEIN, GLAS en AARDEWERK, eenige ELLENGOEDEREN, OMSLAGDOEKEN, MANS- en VROUWENKLEEDEREN enz.

Daags te voren (*Woensdag*) op de gewone uren aldaar voor een ieder te zien.

*** Bij VAN GULICK EN HERMANS te *Breda* is van de Pers gekomen:

Précis des Expéditions de *l'armée Néerlandaise* des *Indes Orientales* contre *les princes de Bali*, de 1846—1849, par P. G. BOOMS, Sous-Lieutenant d'Infanterie, avec une carte et un plan. Prijs. . . . . *f* 1,40.

VERKOOPING

VAN

BOEK- EN PLAATWERKEN, ENZ.

Op *Donderdag*, 13 *Junij* 1850 en volgende dagen, des avonds *te half zes ure*, zullen de Boekhandelaars KEMINK & ZOON te *Utrecht*, ten hunnen huize, verkoopen:

DRIE BELANGRIJKE

BOEKVERZAMELINGEN,

Bevattende eene uitmuntende Collectie over GODGELEERDHEID, REGTSGELEERDHEID en *bijzonder* over GESCHIEDENIS en AARDRIJKSKUNDE, HERALDIEK, GENEALOGIE, waarbij belangrijke MANUSCRIPTEN, ATLASSEN, KAARTEN en PLATEN; voor de beste en gezochtste Werken over GENEES- en HEELKUNDE, *Natuur-, Wis- en Krijgskunde, Oude en Nieuwe Taal-, Dicht- en Letterkunde*. Benevens MISCELLANEA CURIOSA, JESUITICA, EROTICA, eenige INSTRUMENTEN en LIEFHEBBERIJEN en MUZIJK.

Alles geheel of gedeeltelijk nagelaten door wijlen de Hoog Welgeb. Heeren:

S. Baron VAN LIJNDEN,
in leven, Heer van OLDENALLER en de SNOR,
Mr. J. N. W. A. Baron VAN HUGENPOTH TOT AERDT,
en den WelEd. Zeer Gel. Heer Dr.
L. H. G. ELLERMAN,
in leven Offic. v. Gezondh. d. 2. kl.,
aan 's Rijks Mil. Hosp.

Alles breeder volgens *Catalogus* die allom verzonden en à 10 cents te bekomen is. Op *franko* aanvraag wordt dezelve *franko* toegezonden. Vergelijk de advertentie in *de Nederlander* van den 30. Mei.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.